

ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЈ У БЕОГРАДУ
ИСТАНОВА КУЛТУРЕ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА
ETHNOGRAPHIC MUSEUM IN BELGRADE
CULTURAL INSTITUTION OF NATIONAL SIGNIFICANCE

ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ

СТАРИ И ТРАДИЦИОНАЛНИ ЗАНАТИ ОЧУВАЊЕ И ОДРЖАЊЕ

ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЈ У БЕОГРАДУ
УСТАНОВА КУЛТУРЕ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА
ETHNOGRAPHIC MUSEUM IN BELGRADE
CULTURAL INSTITUTION OF NATIONAL SIGNIFICANCE

ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ

СТАРИ И ТРАДИЦИОНАЛНИ ЗАНАТИ ОЧУВАЊЕ И ОДРЖАЊЕ

Република Србија
Министарство културе
и националне историје

Државни секретаријат за културу

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

БЕОГРАД 2015

ПРОГРАМИ

Иск

Иск-Оз

С.Меркушино

Завенно

Искрпд

Завенно

Маяк

С.Кривоше

Искрпд

Искрпд

Искрпд

Иск-Пазар

Искрпд

Иск

Искрпд

Искрпд

ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЈ У БЕОГРАДУ
УСТАНОВА КУЛТУРЕ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА
ETHNOGRAPHIC MUSEUM IN BELGRADE
CULTURAL INSTITUTION OF NATIONAL SIGNIFICANCE

Етнографски музеј у Београду – Установа културе од националног значаја

Студентски трг 13, Београд

+381 11 328 18 88

www.etnografskimuzej.rs

info@etnografskimuzej.rs

 Etnografski Muzej u Beogradu – Ethnographic Museum in Belgrade

Конференција: **ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ КРОЗ ВРЕМЕ**

Организатори: Етнографски музеј у Београду и

Друштво конзерватора Србије

Место одржавања: Етнографски музеј, Студентски трг 13

Време одржавања: 25. и 26. септембар 2015.

Дводневна Конференција „Технике и технологије кроз време“ организована је с циљем да стручњаци, етнолози и антрополози, усмерени на проучавање заната, занатских техника и знања, као и конзерватори, истраживачи у области индустријског и техничког наслеђа, размене досадашња искуства и размотре могућности за даљи рад

Друштво
конзерватора
Србије

усмерен ка стварању услова за њихово очување. Програмом Конференције предвиђено је да први дан буде посвећен теми Стари занати, њихово очување и преношење, док ће другог дана Конференције, конзерватори, истраживачи у области индустријског и техничког наслеђа, представити резултате својих истраживања и рада на пољу проучавања техника и технологија кроз време.

С обзиром на то да Друштво конзерватора Србије кроз различите програме активно ради на заштити индустријског и техничког наслеђа, а Етнографски музеј у Београду препознаје проучавање и представљање старих заната као веома важну активност у погледу очувања и заштите културног наслеђа, одржавање Конференције је прилика да се на интердисциплинарном новоу покрену важна питања попут оних о стварању услова за очување занатских вештина и знања, подстицање њихове одрживости, као и препознавање и вредновање њиховог значаја у локалним срединама и међу самим носиоцима.

Изложба: **ИНДУСТРИЈСКО И ТЕХНИЧКО НАСЛЕЂЕ У ВОЈВОДИНИ**
Етнографски музеј, Студентски трг 13
25. септембар 2015.

Изложба „Индустијско и техничко наслеђе у Војводини“ представља избор из богатог фонда индустријске и техничке баштине сачуване у Војводини. Хидротехничко наслеђе – систем канала, преводница, црпних станица и устава који функционише већ више од два века; саобраћајна баштина – систем железничких колосека, станица, постројења; прехранбено-прерађивачка индустрија – пиваре, кланице, шећеране; текстилна индустрија – кудељаре, свиларе, такачнице, белези су који показују основне делатности које су утицале на формирање модерног друштва на тлу Војводине. Индустрија је мењала живот и друштвене односе у мери у којој је пратећа инфраструктура – стамбене колоније стварала моделе за изградњу насеља и градова модерног времена. Представљање на овој изложби покушај је да се спасу драгоцени остаци овог вредног корпуса баштине.

- * Радионица: **СЛАТКА ПРОШЛОСТ БЕОГРАДА**
Организатори: Етнографски музеј у Београду и Артис Центар
Манакова кућа, Гаврила Принципа 5
29. септембар 2015.

ARTIS
CENTER

„Слатка прошлост Београда“ је спој интердисциплинарног предавања о посланицама које су прављене и кушане на тлу Београда од средњег века до почетка Великог рата и мини радионице на којој ћемо, у сарадњи са бомбонцијском радњом „Босиљчић“, правити један од њихових карактеристичних производа. Програм је део пројекта „Живети прошлост 2 – Гастрономија Србије Новог века“, који Артис центар реализује у сарадњи са Етнографским музејом у Београду. Предавач је историчарка уметности, писац и гастрохеритолог Тамара Огњевић, а демонстратори на радионици браћа Босиљчић, мајстори традиционалног бомбонцијског заната, власници најстарије београдске радње за производњу бомбона и ратлука.

- * Изложба: **ПОДГРМЕЧКЕ ВОДЕНИЦЕ**
Манакова кућа, Гаврила Принципа 5
Време одржавања: 1 – 10. октобар 2015.

 МАНАКОВА КУЋА
MANAK'S HOUSE

Народни музеј у Београду

Трг Републике 1а, Београд
+381 11 330 60 48, +381 11 262 77 21

www.narodnimuzej.rs
kontakt@narodnimuzej.rs

 Narodni muzej u Beogradu

УМЕТНИЧКИ ЗАНАТИ – ТРАДИЦИЈА И МОГУЋНОСТИ

Учесници: Народни музеј у Београду у сарадњи с Музејом Српске православне цркве и Високом школом СПЦ за уметност и конзервацију
Место одржавања: Галерија фресака (Цара Уроша 20); Музеј Вука и Доситеја (Господар Јевремова 21)

Време одржавања: 22 – 27. септембар 2015.

Програм обухвата демонстрацију старих уметничких заната: прављење мозаика, клесање у камену, дуборез, сликање икона и фресака, израду накита и калиграфију. Кроз својеврсатан уметнички перформанс, с циљем непосредне комуникације учесника с публиком, дела у традиционалним техникама и уз примену

древних уметничких заната, израђују студенти, наставници и дипломирани ликовни уметници Високе школе СПЦ за уметност и конзервацију у простору Галерије фресака и Музеју Вука и Доситеја Народног музеја у Београду. Демонстрација ће се одвијати током радног времена Галерије фресака, а у одређеним терминима ће бити организоване радионице за децу и одрасле инспирисане наведеним занатима.

За Музеј Вука и Доситеја предвиђене су радионице калиграфије у одређеним терминима.

Програм ће пратити изложбени панои с приказаним процесом рада и витрине с сировинама, алатом и готовим делима за поједине занате.

Улаз у Галерију фресака и Музеј Вука и Доситеја, током трајања Манифестације, од 22. до 27. септембра, биће бесплатан.

МУЗЕЈ НАУКЕ И ТЕХНИКЕ - БЕОГРАД

Музеј науке и технике

Скенер-бегова 51, Београд
+381 11 3037 850, +381 11 3037 950,
+381 11 3281 479
www.muzejnt.rs
mnt@muzejnt.rs
 MuzejNT

Изложба: **НАРОДНО ГРАДИТЕЉСТВО КАО ИНСПИРАЦИЈА**

Место одржавања: Скенер-бегова 51

Време одржавања: 2 – 30. септембар 2015.

Изложба ће представити део приватне колекције господина Љубе Маринчића, радове еминентних стваралаца инспирисаних народним неимарством, уз предмете из збирки Музеја науке и технике. Цртежи, графике, слике и мапе на којима су приказане куће, улице и панораме насеља поседују изузетну документарну и уметничку вредност, инспиришући нова вредновања и тумачења.

СТАРО СЕЛО
СИРОГОЈНО

Музеј на отвореном „Старо село“

Сирогојно
+381 31 380 91
www.sirogojno.rs

ВАШАР СТАРИХ ЗАНАТА И ЗАНИМАЊА

Место одржавања: Музеј на отвореном „Старо село“ Сирогојно

Време одржавања: 27. септембар 2015.

Музеј на отвореном „Старо село“ у Сирогојну организовањем *Вашара старих занатлија и занимања*, већ четири године уназад, даје допринос у очувању, популаризацији и вредновању занатских вештина и умећа, културног идентитета, материјалног и нематеријалног културног наслеђа, који се промовишу интегрисани кроз културну, образовну, забавну и туристичку понуду. Кроз овај програм посетиоцима Музеја представљају се традиционалне технике и вештине израде занатских производа, домаћа радиност са подручја Златиборског округа и шире, и њихови производи, док се кроз пратеће програме истичу и употребне вредности занатских производа.

Народни музеј

Лешјанинова 14, Ниш
+381 18 246 622; +381 18 248 189
www.narodnimuzejnis.rs
muzejnis@open.telekom.rs

Изложба: ГРНЧАРСКИ ЗАНАТ У НИШУ

Место одржавања: Галерија Синагоге, Давидова 2

Време одржавања: од 25. септембра 2015.

На изложби ће бити представљени најлепши и најкарактеристичнији грнчарски производи из XIX и XX века, алати, попут грнчарског кола и алата за обликовање предмета, као и фотографије старих мајстора, ентеријера радионица, грнчарских пећи и процеса производње.

Изложбу ће пратити и музика на окарини коју је снимιο мештанин Гркиње „Торе“, а о процесу израде својих производа говориће неколико занатлија, чланова Удружења старих заната и домаће радиности „Вилин вез“ из Ниша.”

Завод за заштиту споменика културе

Добричка 2, Ниш

+381 18 523 414, +381 18 523 412

zzsknis@open.telekom.rs

 zzsknis

Изложба: **СТАРИ ЗАНАТИ - НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ ЛУЖНИЦЕ У БОРБИ ЗА ОПСТАНАК**

Место одржавања: Галерија НКЦ-а, Бул. Зорана Ђинђића 37

Време одржавања: 1 – 15. октобар 2015.

Изложбу чине фотографије последњих бабушничких ћурчија, каменорезаца, вуновлачара, али и последње древне „машине“ за цеђење воска, која се зове тесак, под заштитом је државе и датира из 1868. године, а налази се у бабушничком селу Сурачево. Поред фотографија биће приказан и документарни филм о старим занатима аутора фотографија Александра Ђирића.

Изложба је резултат сарадње Етнографског музеја у Београду и Удружења жена „Лужничке рукотворине“ из Бабушнице.

Музеј понишавља у Пироту

Николе Пашића 49, Пирот

+381 10 313 850

www.muzejpirot.com

muzejpirot@gmail.com

 [muzej.ponisavljapirot](https://www.facebook.com/muzej.ponisavljapirot)

Изложба и радионице: **ТРАДИЦИОНАЛНИ ЗАНАТИ У ПИРОТУ**

Место одржавања: Музеј Понишавља

Време одржавања: септембар 2015.

Изложба је посвећена традиционалним занатима Пирота, а радионице старих заната намењене су деци основношколског узраста и полазницима тзв. трећег доба. Кроз сарадњу са Млекарском школом, удружењем „Дамско срце“ и Народном библиотеком у Пироту биће представљени и елементи уписани у Национални регистар нематеријалног културног наслеђа – „Производња пиротског качкаваља“ и „Пиротско ћилимарство“.

Изложба: **СТАРОПЛАНИНСКО СЕЛО ГОСТУША**

Организација: Завод за заштиту споменика културе, Ниш

Место одржавања: Галерија Чедомир Крстић, Пирот

Време одржавања: 9 – 23. октобар 2015.

Изложба је настала као резултат рада на истраживању села у периоду 2012-2014. године, у сврхе припреме документације за проглашење за непокретно културно добро.

Старопланинско село Гостуша један је од ретких солидно очуваних комплекса на простору јужне и источне Србије, у коме живи око 80 становника. Припада старопланинском полуразбијеном типу села, са преко 260 стамбених и привредних објеката, од којих је 200 до данас сачувало аутентичност.

Надалеко познати локални градитељи су, крајем XIX и почетком XX века, створили вредна дела савршено уклопљена у природни амбијент тог краја.

Народни музеј Зајечар

Драгослава Срејовића 2, Зајечар

+381 19 422 930, +381 19 440 838

www.muzejzajecar.org

muzejzajecar@gmail.com

 Narodni muzej „Zaječar”

ПОЕНТЛЕС – ИЗЛОЖБА РУЧНИХ РАДОВА

Место одржавања: Галерија Радул бегов конак, (улица Љубе Нешића)

Време одржавања: 25. септембар 2015.

У галерији Радул беговог конака у Зајечару 25. септембра 2015. године биће представљени ручни радови - поентлес, ауторке Данице Павловић. Овај вид кукичања посебна је творевина културног наслеђа, а техничке и ликовне особине чине га јединственим.

НАРОДНИ МУЗЕЈ ЧАЧАК

Народни музеј Чачак

Цара Душана 1, Чачак

+381 32 222 169

www.cacakmuzej.org.rs

camuzej@sbb.rs

Изложба заната и сајам: **ЗНАТ ЗЛАТА ВРЕДАН**

Место одржавања: Народни музеј, Цара Душана 1

Време одржавања: 26. септембар – 10. октобар 2015.

На изложби заната биће представљено неколико занатских радионица (опанчарска, обућарска, абацијска, столарска и пинтерска), производи наведених заната, као и еснафска писма, фотографије и документи у вези са учењем заната и полагањем испита.

На сајаму традиционалних заната у суботу 26. септембра од 13 до 18 часова, у дворишту и просторијама Народног музеја, представиће се још увек активне занатлије из Чачка (грнчар, воскар, корпар), приказаће публици своје вештине и изложиће производе својих заната. Поред њих на сајму ће учествовати и удружења и појединци који се баве израдом и дорадом различитих рукотворина и у свом раду примењују старе технике и технологије.

Народни музеј Лесковац

Стојана Љубића 2, Лесковац

+381 16 212 975

 [muzejleskovac.aktivanprofil](https://www.facebook.com/muzejleskovac.aktivanprofil)

Предавање и радионица: **СТАРИ ЗАНАТИ**

Место одржавања: Народни музеј, Стојана Љубића 2

Време одржавања: 21. септембар – 1. октобар 2015.

Предавање „Стари занати“ је намењено ученицима средње школе и на њему ће бити обрађени занати који су били значани за развој лесковачке привреде и индустрије, а сада већ спадају у ред заборављених заната, као што су: ужарски занат (о коме ће бити највише речи), мутавцијски, опанчарско-папуцијски и грнчарски занат. Крајем XIX и почетком XX века ови занати чинили су лесковачку привреду и били међу бројнијим занатима у граду.

„Трагом очуваних старих заната“ је програм намењен ученицима завршних разреда основне школе. Овај програм биће организован у оквиру професионалне оријентације. Ученици ће заједно са кустосом кренути у обилазак града и потрагу за радионицама старих занатлија. У самом граду сачувана је још по нека воскарска, терзијска, казанцијска, обућарска, лимарска и

друге радионице које сведоче о Лесковцу као великом занатском центру. Током обиласка старих занатских радионица ученици ће имати прилику да од стране мајстора заната чују све о позivu једног занатлије, која су то потребна знања и вештине за овладавање једним занатом, начинима израде њихових производа као и тешкоћама са којима се они данас сусрећу у очувању свог позива. Ово је изузетно значајно за ученике овог узраста јер се они налазе у процесу избора свог будућег занимања.

Музејска радионица „Стари занати“, намењена је ученицима нижих разреда основне школе. Циљ радионице је упознавање деце са старим занатима као носиоцима наше традиције и културе, као и грађење свести за очувањем истих. Кроз обилазак сталне музејске поставке, на очигледан начин кроз музејске експонате и разговор са кустосом деца ће се упознати са старим занатима (мутавцијским, чешљарским, ужарским, терзијским, грнчарским итд.) који су се развијали непосредно након ослобођења наших крајева од Турске власти па све до Другог светског рата. У другом делу радионице деца ће радити ликовне радове на тему Стари занати.

Музеј крајине Неготин

Вере Радосављевић 1, Неготин

+381 19 545 072; +381 19 543 341

www.muzejkrajine.org.rs

muzejkrajine@mts.rs

Изложба и предавање: **СТАРИ НЕГОТИНСКИ ЗАНАТИ**

Место одржавања: Тодорчетов конак, Неготин

Време одржавања: 25. септембар 2015.

Кроз историјат Неготина, града о коме постоје писани историјски извори из турских пописних књига видинског санцака из XVI века, евидентирани су и занати који су постојали за време турске власти: папучарски, кожухарски, ћурчијски, казаницки, терзијски, абацијски, кујунџијски, катранџијски, поткивачки, бојаџијски, памуклијашки и други. Потражња за све већим бројем занатских производа натерала је старе занатлије да се боре са конкуренцијом и унапреде производњу или да затворе своје радње.

Чињеница да је Неготин током XIX и XX века био један од значајних економских центара источне Србије и град заната, а да данас не постоји ни један сачувани стари занат, тема је са којом би требало да се суочи, како стручна јавност, тако и шира друштвена заједница, од локалног до републичког нивоа. Локална заједница има задатак да се, преко својих институција културе, бави препознавањем, вредновањем и информисањем о културном наслеђу на својој територији и тако доприноси развоју Неготина и Крајине. Зато је заштита старих заната више од обичне културолошке потребе. Она је дуг сваког од нас према нашим прецима и основа развоја науке и технологије.

МУЗЕЈ „РАС“

Стевана Немање 20, Нови Пазар

+381 20 331 681

www.muzejras.org

muzejras@gmail.com

Изложба експоната, фотографија и филм на тему:

КОВАЧ ГОВОРИ СВОЈИМ ЈЕЗИКОМ

Место одржавања: Музеј „Рас“ Нови Пазар

Време одржавања: од 5. октобра 2015. године

Музеј „Рас“ у Новом Пазару узео је учешће у обележавању Дана европске баштине у 2015. години са темом „Ковач говори својим језиком“. Музеј ће приредити изложбу фотографија ковача са планине Голија који још увек ради по традиционалним техникама.

Изложбу ће пратити краћи филм о истом, као и музејски експонати— алат, ливачке посуде, калупи и готови производи, који осликавају овај занат од настанка до данас на овим просторима.

Народни музеј Топлице

Ратка Павловића 31, Прокупље
+381 27 322 151; +381 27 321 694
www.muzejtoplice.org.rs
muzejtoplice@gmail.com

Изложбе, предавања и радионице: **О СТАРИМ ЗАНАТИМА**

Место одржавања: Народни музеј Топлице,

Галерија „Божа Илић“ и Галерија „Filart“

Време одржавања: 24 – 26. септембар 2015.

Овогодишњи Дани европске баштине биће обележени разноврсним манифестацијама посвећеним старим занатима. Тим поводом биће отворене изложбе „Историја старих заната у Прокупљу“, „Стари занати из колекције адвоката Божидача Филипковића“, изложба ручних радова и традиционалних јела Кола српских сестара, као и изложба ручних радова деце са сметњама у развоју. Одржаће се и

предавање на тему „Стари и традиционални занати – очување и одржање“. Биће организоване и радионице посвећене ткању, пустовању вуне, квиз за ученике основних школа „Шта знам о занату“, као и посета ученика грнчарској, ужарској и воскарској радионици.

У пратећем програму ће наступити дечији хор Дома културе „Радивој Бата Увалић“, дечији хор Музичке школе „Корнелије Станковић“, КУД „Абрашевић“, а биће организован и концерт Музичке школе „Корнелије Станковић“. За љубитеље позоришта, одиграће се и одломак из представе „Кујунџија и хитропреља“.

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ
ВУК КАРАДИЋ
У СТАНОВА КУЛТУРЕ ОД
НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА
ЛОЗНИЦА

Центар за културу Лозница

Знаменито место Тршић

Лозница/ Тршић

+381 15 868 310

www.ckvkaradzic.org.rs

muzejjezikaipisma.rs

mjptrsic@gmail.com

Изложба: **ОБАСЈАНОСТ НЕВИДЉИВОГ.**

СВЕЋЕ У ВЕРОВАЊИМА И ОБИЧАЈИМА У ЈАДРУ

Место одржавања: Знаменито место Тршић

Време отварања: 21. септембар 2015.

На изложби о употреби свећа у Јадру, посетиоци ће моћи да виде само оно што осветле пламеном свеће коју добију. То може бити нешто о воскарском занату и прављењу свећа, о употреби свећа у животном циклусу појединаца и у циклусу годишњих обичаја заједнице, о значењу свећа у цркви и изван ње, о вредностима свеће као метафоре, о архаичним, осавремењеним и новим коришћењима различитих врста свећа од ратарских, које су уписане на Листу елемената нематеријалног културног наслеђа Републике Србије, до рођенданских.

ГУСЛЕ – израда инструмента и извођење песама

Место одржавања: Знаменито место Тршић

Време одржавања: 28. септембар 2015. у 18 часова

У оквиру Летње школе језика и превођења, гуслари КУД „Караџић“ представиће своја знања и вештине, а о гуслању као нематеријалном културном наслеђу и слепим гусларима биће одржано кратко предавање за студенте српског језика из иностранства.

ТКАЊЕ – изложба радова и представљање процеса ткања

Место одржавања: Радионица старих заната на Саборишту у Тршићу

Време одржавања: 23. септембар 2015. од 12 до 16 часова

Шта је то што ткање чини актуелним данас и какав је био његов значај у прошлости, представиће мала изложба радова ткаља са територије Града Лозница, које ће том приликом у Радионици старих заната у Тршићу приказати заинтересованима и сам процес рада.

Летња школа српског језика, превођења и културне историје – Тршић 2015.

СВЕТЛОСТ. ОБАСЈАНОСТ НЕВИДЉИВОГ

Место одржавања: Знаменито место Тршић

Време одржавања: 21 – 30. септембар 2015.

МУЗЕЈ ЈЕЗИКА И ПИСМА ТРШИЋ

Овогодишња Летња школа српског језика, превођења и културне историје, одржаће се у Тршићу од 21. до 30. септембра 2015. године и окупиће 12 кандидата са десет различитих универзитета из седам европских земаља. Материјал за превођење биће заснован на ауторској изложби „Обасјаност невидљивог“ етнолошкиње и кустоскиње Музеја језика и писма Ане Чугуровић и биће преведен са српског на седам језика: белоруски, енглески, италијански, немачки, пољски, руски и украјински. Летња школа језика је заједнички пројекат Института за књижевност и уметност у Београду и Центра за културу „Вук Караџић“ Лозница.

Изложба: ЗАНАТ У БЕОГРАДУ

Место одржавања: Радионица старих заната у Тршићу

Време одржавања: 23 – 30. септембар 2015.

Сами занати су (не)материјално културно наслеђе, а прича о утицајима различитих култура и језика у знањима која занатлије усмено преносе и обликују кроз генерације постојања њихових заната уобличена у једном тренутку у уметничко дело и, преведена, представља изазове увек новог креирања приликом промене нематеријалног у материјално и обрнуто. Изложба Франциске Вике „Занат у Београду“, отвара могућност за комплексније сагледавање српског језика када су у питању његови садржаји у свакодневном говору, али и његова повезаност са другим језицима, културама и епохама.

Завичајни музеј Књажевац
Карађорђева 15, 19350 Књажевац
+381 19 731 470
muzejknjazevac@open.telekom.rs
www.muzejknjazevac.org.rs

* Изложба радова:
ЛЕТЊЕ ШКОЛЕ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ЗАНАТА У РАВНИ – ГРНЧАРСТВО
Место одржавања: Архео-етно парк Равна
Време одржавања: 27. септембар 2015.

„Летња школа традиционалних заната у Равни – грнчарство“, се реализује од 2011. године и део је пројекта који заједнички спроводе Централни институт за конзервацију и Завичајни музеј Књажевац, уз подршку Министарства културе и информисања. Пројекат чији је општи циљ упознавање са значајем и очувањем наше културне баштине, базира се на циљевима УНЕСКО Конвенције о заштити нематеријалног културног наслеђа, као посебан циљ има промовисање и очување традиционалних техника овог региона и оспособљавање полазника, првенствено младих, за самосталан рад у старим техникама израде грнчарије. Полазници се

кроз предавања и практичан рад упознају са основним техникама грнчарства радећи реплике археолошке и етнолошке керамике из збирке Завичајног музеја у Књажевцу. Посебно је значајан програмски задатак који подстиче учеснике радионице да у духу традиције, а на креативан начин, реализују потпуно нов грнчарски производ који може репрезентовати Књажевачки крај.

На изложби која је посвећена раду „Летње школе традиционалних заната – грнчарство“ и изложби радова полазника школе биће презентовани досадашњи резултати методолошки пројектованог рада радионице који својим квалитетом потврђују потребу едукације у области старих заната, као средства очувања нематеријалног наслеђа. Изложбом ће бити обухваћени радови полазника настали у току обуке и реализације програмских задатака - демонстрација основних техника грнчарства карактеристичних за Источну Србију и Књажевачки крај; ручне грнчарске технике „глинене кугле“, „глиненених кобасица“ и ручна грнчарска техника израде „женских црепуља“, вршника и топки, вртење на ножном точку (витлу), сликани и пластични декори; израда копија етнолошке керамике као музејског

сувенира, техником квечовања, утискивања пластичне глине у гипсане калупе; израда антропоморфне и зооморфне керамоскулптуре, рељефним декором од адаптираних вртених форми, реализованих на основу урађене скице. Такође, изложба треба да илуструје интересовање и залагање учесника радионица и покаже да у Књажевачком крају постоји добра основа за даљи развој едукације и укључивање радионица традиционалних заната у редовне активности институција заштите наслеђа.

Музеј Војводине

Дунавска 35-37, Нови Сад
 +381 21 420 566; +381 21 526 555
www.muzejvojvodine.org.rs

ПРЕДАВАЊА, РАДИОНИЦЕ, СТРУЧНО ВОЂЕЊЕ

Место одржавања: Музеј Војводине

Време одржавања: 23 – 30 септембар 2015.

У оквиру програма „Стари и традиционални занати – очување и одржање“ у Музеју Војводине ће, у оквиру циклуса Предавања за почетнике, бити организована два предавања. Анка Сеч - Пинћир, кустоскиња етнолошкиња, говориће на тему „Корпарски занат у Војводини некад и сад“, у среду 23. септембра у 19 часова, а Богдан Шекарић, кустос етнолог, говориће на тему „Шеширџијски занат у Бачкој“, у среду 30. септембра у 19 часова.

У четвртак и петак, 24. и 25. септембра од 12 часова организовано је стручно вођење на коме ће Александар Петијевић, кустос етнолог, говорити о старим занатима на сталној поставци Музеја Војводине.

У плану су и две радионице за децу. Радионица на тему „Шешир мој“ биће одржана у петак 25. септембра у 11 часова, а радионица на тему „Од обичне метле до Харија Потера“ одржаће се у недељу, 27. септембра у 11 часова.

Музеј Срема

Вука Караџића 3, Сремска Митровица

+381 22 624 866

www.muzejsrema.com

* Гостујућа изложба народног музеја шабац: **МОДА ШЕШИРА**

Место одржавања: Музеј Срема

Време одржавања: септембар 2015.

На изложби ће бити представљен модиски и шеширцијски занат, историјат настанка шешира, модели шешира кроз време, као и алат за израду шешира. Акценат ће бити стављен на шабачке модискиње и шеширције од краја XIX и у првој половини XX века.

Народни музеј Панчево

Трг Краља Петра I бр. 7, Панчево

+381 13 342 666, +381 13 346 471

www.muzejpancevo.rs

Изложба:

110 ГОДИНА ОД ВЕЛИКЕ ИНДУСТРИЈСКО-ПОЉОПРИВРЕДНЕ ИЗЛОЖБЕ У ПАНЧЕВУ

Место одржавања: Народна башта у Панчеву

Време отварања: 15. септембар 2015.

Поводом обележавања јубилеја, 110 година од од велике индустријско-пољопривредне изложбе у Панчеву, Народни музеј Панчево и ЈКП „Зеленило“, организују изложбу фотографија у Народној башти, у току септембра 2015. године.

У жељи да пред јавност изађе са својим занатским и пољопривредним производима, Панчево је у току августа и септембра 1905. године организовало велику индустријско-пољопривредну изложбу. Припреме за ову манифестацију су трајале пуне три године,

покренute inicijativom gradskih odbornika i članova poljoprivrednog udruženja. Izložba je bila lokalnog karaktera, sa ciljem da se pokaže razvoj zanatstva kao i dobar kvalitet poljoprivrednih proizvoda, čime bi se publika уверила da своје потребе не мора да задовољава са стране. Отварање 15. августа 1905. имало је карактер свечаности у којој је учествовао цео град, са свечаном колоном, заставама, говорима и банкетом који је потрајао скоро до поноћи. Изложбу, на којој је учествовало 713 излагача, током месец дана је видело око 100 000 људи, а додељене су и бројне награде за најбоље производе.

Изложба: ПАНЧЕВО, ГРАД ЗАНАТЛИЈА

Место одржавања: Народни музеј Панчево, Трг Краља Петра I бр. 7

Време одржавања: новембар 2015.

Изложбом поводом обележавања Дана града Панчево, 8. новембра, представићемо појаву занатства на нашем простору, порекло појединих заната, разноврдне занатске радионице, начин преношења знања, као и обичаје и друштвени живот.

Фонд за очување културно-историјске баштине „Векови Бача“

Трг Зорана Ђинђића 2, 21420 Бач

Организација: Фонд „Векови Бача“

Место одржавања:

тврђава у Бачу, фрањевачка црква, Едукативни центар Бач

Време одржавања: 26. септембар 2015.

На простору средњовековне тврђаве у Бачу, као и на више других локација, као што је фрањевачка црква из XII века, биће организовани програми у којима ће учествовати велики број удружења која, на територији Бача и околине, негују старе занате и баве се очувањем наше културне баштине. У етно кући „Дидина кућа“ у Бачу биће организоване посете ковачкој радионици и радионици златовеза. Програмом је предвиђено и одржавање Етно сабора са великим бројем учесника, програма за младе, музичких и сценских изведби које ће кулминирати концертом рок музике у вечерњим сатима, а организовано је и кување

ловачког котлића за све учеснике и госте. У вечерњим сатима је планиран и традиционални концерт духовне музике у цркви фрањевачког самостана. У припреми су и изложба плаката о хамаму у Бачу, изложба под називом „Једна деценија у вековима Бача“, која се односи на рад фонда „Векови Бача“, као и промоција едукативног плаката о културном пределу Бач.

Округли сто „Стари занати у контексту одрживог развоја – примери добре праксе“, који ће бити одржан у Едукативном центру Бач, има за циљ да укаже на то ко све и на који начин подржава обнову старих заната. Учесници Округлог стола ће покушати да дају одговор на питање да ли је, у настојању да се стари занати сачувају, оживе, као и да доносе приход занатлијама, чуварима баштине, дошло до искорака у овој области нематеријалног културног наслеђа.

ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ

СТАРИ И ТРАДИЦИОНАЛНИ ЗАНАТИ ОЧУВАЊЕ И ОДРЖАЊЕ

Издавач:
Етнографски музеј у Београду –
Установа културе од националног значаја
Студентски трг 13
+381 11 3281 888
info@etnografskimuzej.rs
www.etnografskimuzej.rs

За издавача:
др Мирјана Менковић, директор

Главни и одговорни уредник:
др Милош Матић

Координатори пројекта:
Етнографски музеј у Београду – Данијела Филиповић
Министарство културе и информисања – Оливера Игњатовић

Техничко уређење и ликовна обрада:
Јелена Туцаковић

Штампа:
Чигоја штампа

Београд, 2015

Манифестација Дани европске баштине и штампање публикације реализовано је уз финансијску подршку Министарства културе и информисања Републике Србије

European Commission

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE